

Pau

El valor de la vida als nostres dies

Jordi Armadans

Epíleg de David Fernández

araidees

Pau

El valor de la vida als nostres dies

Jordi Armadans

Epíleg de David Fernández

araidees

Pau. El valor de la vida als nostres dies

Primera edició: juny del 2022

© Del text: Jordi Armadans, 2022

© D'aquesta edició:

Ara Llibres

Perú, 186

08020 Barcelona

www.aralibres.cat

L'equip que ha treballat per fer possible aquest llibre està format pel director editorial Joan Carles Girbés; els editors Gerard Espelt i Helena Guilera; l'editora de taula, Mònica N. Irún; el *publisher*, Xavier Mallafre; l'equip de comunicació i màrqueting, Marta Abella i Mireia Marimont i l'equip d'administració i finances, Alba Morcillo i Sònia Herrera.

Disseny de la col·lecció: www.setanta.es

Maquetació de la coberta: Andreu Gallart

Correcció: Laia Cabal, Mercè Riu i Elisabet Kamal

Fotocomposició: Foletra

Impressió: Liberduplex

ISBN: 978-84-18928-53-6

Dipòsit Legal: B 12618-2022

Tots els drets reservats als titulars del *copyright*.

T A U L A

Introducció	11
1. La grandesa humana	17
2. Destruint vides: formes de violència	29
3. Segurs o preparats per a la guerra?	49
4. Escenificació i propaganda	71
5. Prohibit salvar vides	93
6. Una seguretat insegura	103
7. Una altra política de seguretat: les persones al centre	131
8. Paraules finals	143
Epíleg: Obriu en cas d'emergència, David Fernàndez	147

A Lluís Armadans i Marfà.

I a

Alfons Banda i Tarradellas

Francesc Gusi i Guixeras

Arcadi Oliveres i Boadella,

a qui hauria volgut conservar-los la vida
i poder-los gaudir molts anys més.

Introducció

Us diré un secret: he escrit aquesta introducció quan el llibre ja estava llest. L'editora em va comentar que la trobava a faltar i em va convèncer.

Però, si un pròleg és com la porta a un camí que comença, no hauria estat més lògic haver-lo escrit abans? No ho sé. En qualsevol cas, m'adono que fer-lo al final ha estat oportú: m'ha permès recordar i tornar a confirmar per què vaig voler fer aquest llibre. I és que, mentre revisava el text, no paraven d'assaltar-me notícies que em feien pensar en la necessitat i la importància de parlar del valor que donem a la vida humana.

Comencem per una molt bona notícia: l'aprovació per part de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) d'una vacuna per aturar la malària, la malaltia que l'any 2020 va segar la vida de més de 627.000 persones,

la majoria infants. Sens dubte, és una de les millors notícies dels darrers temps.

Però és una notícia que, després de la pandèmia de la covid-19, ens deixa un neguit: com és que hem estat capaços de desenvolupar diverses vacunes per a la covid-19 en només deu mesos i, en canvi, amb la malària hem trigat més d'un segle a aconseguir-ne una? És clar que parlem de malalties diferents, i la malària és especialment complexa a l'hora de combatre-la, però també és ben cert que la covid-19 ha afectat nacions que són els centres de poder econòmic i polític del món, mentre que la malària afecta principalment països africans.

Mentre continuava revisant textos, em seguien venint a trobar més notícies desconcertants.

Per exemple: Daniel Hale, exanalista de l'Agència de Seguretat Nacional dels Estats Units, és sentenciat a quatre anys de presó per haver filtrat informació del programa nord-americà d'assassinats selectius amb avions no tripulats. La informació revelava que, en contra del discurs propagandístic que deia que l'objectiu dels avions eren terroristes perillosos, la majoria de víctimes d'aquells drons eren civils.

Una altra notícia: quan encara ressona l'escandalosa xifra de quaranta mil persones mortes o desaparegudes des del 2014 en les diverses rutes migratòries del món, ens assabentem que l'alcalde Domenico Lucano, que durant anys va acollir migrants i refugiats al municipi despoblat de Riace, és sentenciat a tretze anys de presó, acusat d'afavorir la immigració il·legal i de diverses irregularitats administratives.

Són notícies que em recorden que, quan alguns països van abolir l'esclavitud, els governs van pagar indemnitzacions milionàries. Als esclaus, per haver patit anys de brutalitats? No: als esclavitzadors, per compensar-los de les pèrdues d'haver de prescindir dels esclaus.

Són exemples del caos de valors en què vivim des de fa molt de temps. Perquè un món on es compensa l'esclavitzador i no l'esclavitzat, on és més segur atacar la població civil que denunciar aquests atacs, on deixar que morin desenes de milers d'emigrants queda impune i acollir-los és castigat, és un món inquietant. I aquest és el nostre món.

Teòricament donem molta importància a la vida humana. Així ho defensem i ho proclamem, i, a vega-

des, ho demostrem amb fets nobles i impressionants. Però, massa sovint, també veiem que aquesta és una premissa plena d'esclètxes i contradiccions, i que hi ha moltes vides que deixem de banda o, fins i tot, gent a qui no considerem dipositària del dret a la vida.

I quan el llibre és a punt d'entrar a impremta, comença l'atac rus a Ucraïna.

Tota guerra és un exemple radical del menyspreu per la vida humana. Ho hem vist a Ucraïna: desenes de milers de morts i ferits, milions de persones cercant refugi, destrucció de pobles, ciutats, hospitals i escoles.

Però al voltant de la guerra d'Ucraïna també hem vist moltes incoherències i contradiccions que demostren un escàndol molt selectiu: governs exclamant-se per crims de guerra, quan s'han passat dècades perpetrant-ne i permetent-ne en molts altres llocs; països acollint refugiats amb els braços oberts després d'haver passat anys responent amb murs i racisme als que fugien d'altres conflictes; mitjans de comunicació bolcats, de cop, en el seguiment d'una guerra que han ignorat durant anys; activistes que havien sortit a manifestar-se contra altres guerres, aquesta vegada ca-

llen. I, a la penombra, hi ha una indústria, la militar, que incrementa els guanys enmig de la barbàrie. Quina mena de sistema econòmic tenim que premia a qui es beneficia de la destrucció?

La guerra d'Ucraïna és un crim. Però, a més, i de manera terrible, despulla el problema que vol abordar aquest llibre: mentre donem un valor desigual a la vida humana, mentre siguem selectius —o hipòcrites— quan parlem de pau, drets humans i justícia, mentre no siguem coherents amb els valors que professem, mentre no prioritzem bé les polítiques que prenem, no ens en sortirem.

Cal que ens aturem a repensar com és i com funciona el món en què vivim. És el que he intentat fer amb aquest llibre. Fonamentalment, perquè ho necessitava, inquiet per tantes notícies vergonyoses, escandalitzat per tantes notícies inquietants.

Serà fantàstic si m'acompanyeu a qüestionar-nos si veritablement creiem en valors com la pau, els drets humans o la justícia. A determinar si, efectivament, donem importància a la vida humana. A revisar si les decisions que prenem i les polítiques que apliquem són coherents amb aquests valors o no. A reflexionar sobre

el concepte amenaça, sobre allò de què ens defensem i sobre el tipus de seguretat que estem construint. A analitzar quines són, veritablement, les nostres prioritats. I, finalment, a preguntar-nos on som i, sobretot, cap a on volem anar.

Serà magnífic que hi sigueu perquè, només si som molts, podrem canviar la realitat i fer d'aquest món un lloc més digne.